

Remissyttrande

Regional indelning – tre nya län (SOU 2016:48)

Diarienummer: Fi2016/02568/K

Centerpartiet i Krokoms kommun avger härmed följande yttrande:

En regionreform bör handla om decentralisering/regionalisering av makt och resurser från staten till regionerna, inte om kartritande från ovan. Vi avvisar därför Indelningskommitténs förslag om att inordna region Jämtland Härjedalen i ett "Norrlands län" som skulle omfatta mer än halva landets yta.

En indelning i storregioner framstår i praktiken som i det närmaste oåterkallelig om den genomförs. Därför är det oacceptabelt att förändringen avses ske utan att vare sig frågan behandlas demokratiskt i en valrörelse eller underställs väljarna i en folkomröstning. De som berörs får inte köras över av centralmakten på det sätt som planeras. Vi motsätter oss därför förslaget om att "Norrlands län", enligt förslaget, ska förverkligas redan 2018/2019. Vi tror överhuvudtaget inte på jättereioner av detta slag med de avstånd detta innebär, geografiskt och demokratiskt.

Inga allsidiga konsekvensanalyser av förslaget har gjorts, exempelvis på sjukvårdens område. Inget tyder på att en storregion i sig leder till lägre vårdkostnader och bättre vårdkvalitet. Risken är i stället uppenbar att nödvändiga besparingar kommer att ske genom rationalisering, sammanslagningar och nedläggningar.

En bra, grundläggande sjukvård bör även framöver kunna ges inom nuvarande region Jämtland Härjedalen. Detta eftersom den nära vården bör beslutas så nära medborgarna som möjligt. Den högspecialiserade, avancerade, vården kan däremot långsiktigt inte ens hanteras av en storregion. En samordning av den högspecialiserade vården måste ske på nationell – och nordisk – nivå. Detta är med andra ord inget skäl för att inrätta storregioner och bör frikopplas från regionfrågan. En särskild utredning bör tillsättas för att finna bra lösningar på detta område.

En sammanslagning av de fyra nordliga länen, enligt Indelningskommitténs förslag, innebär en oacceptabel centralisering. De geografiska avstånden blir enorma och inlandet riskerar att hamna i strykklasse i förhållande till det mer befolkningstäta kustlandet. Makten skulle flyttas längre bort från medborgarna. Region Jämtland Härjedalen skulle i ett Norrlands län ha mellan 13 och 14 procent av befolkningen – och därmed samma inflytande i det nya landstinget/regionfullmäktige. Viktiga beslut skulle fattas av företrädare som inte känner de lokala och regionala förhållandena i vårt län. Om dagssammanträden ska hållas befärrar vi att dessa kommer att genomföras på Arlanda för att undvika övernattningar.

Vi vill understryka att det inte finns något självklart samband mellan en regions storlek och dess framgång. Mindre länder kan, liksom mindre regioner, vara mer

framgångsrika än stora länder och stora regioner. Det är andra förutsättningar än storleken som avgör.

En region som omfattar mer än halva Sveriges yta innebär oacceptabla geografiska och regionala avstånd. Om en motsvarande region "Södra Sverige" föreslogs skulle denna omfatta hela området från Skåne till Hälsingland. Avståndet mellan Lillhärdal och Kiruna i det tänkta "Norrlands län" är ungefär lika långt som mellan Stockholm och Berlin. Vi vill i sammanhanget peka på att region Jämtland Härjedalen till ytan är ungefär dubbelt så stor som Västra Götaland, som brukar lyftas fram som ett föredöme av storregionförespråkarna.

Region Jämtland Härjedalen samverkar idag med omgivande län, ett samarbete som det finns starka skäl att utveckla vidare. Vi vill särskilt peka på den stora potential som finns i ett närmare och fördjupat samarbete med grannarna i väster, med Trøndelag. Utifrån länets förutsättningar är vi övertygade om att det är möjligt att utveckla ett mer flexibelt och omfattande samarbete med omgivande regioner.

Till sist vill vi understryka att vi är starka förespråkare för en verklig regionreform, en reform som stärker regionerna besluts- och resursmässigt. I Indelningskommittén betänkande finns inga sådana förslag, bara kartritande från ovan. Man tänker sig exempelvis att det nuvarande skatteutjämningsystemet ska bestå ungefär som nu.

För vår del anser vi att det är hög tid att skogslänen får behålla en rättmätig del av de stora värden i form av naturresurser – vattenkraft, skog och mineraler - som kommuner och regioner i norra delen av landet levererar. Centralmaktens närmast koloniala syn på norra delen av landet måste definitivt förpassas till historien.

Det är exempelvis absurt att vattenkraften – till skillnad från vad som är fallet i alla jämförbara länder - inte får medverka till att utveckla de kommuner och län där produktionen sker. Med en mer rättvis fördelning av de värden som genereras från naturresurserna kan regionerna bli slagkraftiga utan påtvingade sammanslagningar från ovan.

Krokoms den 27 september 2016

Håkan Larsson
Kretsordförande Centerpartiet i Krokoms kommun
070-266 72 62
hakan.larsson@centerpartiet.se
Trusta 323
835 91 KROKOM